

רשות החברות הממשלתיות
מנהל הרשות

ירושלים
כ" בטבת התשס"ז
10 בינואר 2007
רת. 2007-188

לכבוד
ח"כ הרב יעקב ליצמן
יו"ר ועדת הכספים
הכנסת

נכבדי,

הנדון: אישור ועדת הכספים לענישה הפלילית בצו החברות הממשלתיות (הכרזה על אינטרסים חיוניים למדינה בבתי זקוק לנפט בע"מ), התשס"ז-2007

החלטת הפרטה מח/20 מיום 26.12.2004 ("ההחלטה"), בדבר אופן הפרטת בתי הזיקוק המפוצלים, קבעה, בין היתר, כי חברת בתי זקוק לנפט בע"מ (בז"מ) תפוצל לשתי חברות, כך שתוקם לבז"מ חברת בת בשם בית זיקוק לנפט – אשדוד בע"מ (בז"א). ועדת השרים החליטה כי חברת בז"א תמכר במכירה פרטית, ומייד לאחריה תופרט בז"מ בשוק ההון, כמפורט בהחלטה.

בעקבות זאת, ובמסגרת הליך מכירת בז"א, אישרה, ביום 11.12.2005, ועדת השרים לענייני הפרטה, בהתאם לפרק ח'2 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 ("החוק"), נוטח צו המתייחס לאינטרסים החיוניים של המדינה בבז"א. ביום 20.3.2006, קיבל צו זה את אישורה של ועדת הכספים של הכנסת, ככל הנדרש, בקשר להיבטים העונשיים שלו.

ביום 28.9.2006, הושלם ביצוע חלקה הראשון של ההחלטה, עם מכירת בז"א לפז חברת נפט בע"מ תמורת סכום של כ- 3.25 מיליארד ₪.

לצורך ביצוע חלקה השני של ההחלטה - מכירת מניות המדינה בבז"מ בשוק ההון, גיבשה רשות החברות הממשלתיות בתאום עם משרדי הממשלה וגורמי הביטחון השונים את טיוטת הצו. ביום 7.1.2007, אישרה ועדת השרים לענייני הפרטה, פה אחד, את נוטח הצו שבנדון, המתייחס לאינטרסים החיוניים של המדינה בבז"מ. יציין, כי החסדר ברובם של תנאי הצו דומה, בעיקרון, להסדר בתנאי הצו, שהוצא לגבי בז"א, כאמור.

מכיוון שהטלת העונשים הקבועים בפרק ח'2 לחוק, מכוח הצו, טעונה, בהתאם לחוק העונשין וחוק יסוד: הכנסת, גם אישור של ועדת הכנסת, מתבקש בזה אישור ועדת הכספים לעניין זה.

אני פונה אליך לקבלת אישור ועדת הכספים, לפי סעיף 21א לחוק יסוד: הכנסת ולפי סעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, לענישה הפלילית הקבועה בנוטח הצו מצ"ב.

אינטרסים חיוניים של המדינה בחברת בתי זיקוק נפט בע"מ

החלטה מח/20 קבעה, בין היתר:

10.1" הרשות תגבש, בתאום עם הגורמים הנוגעים בדבר לרבות משרד התשתיות הלאומיות ושירות הבטחון הכללי, את האינטרסים החיוניים של המדינה בבז"ן... ותגיש את המלצותיה ואת דרכי ההגנה הנדרשות לדעתה, לרבות לפי פרק ח-2 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה (להלן: "החוק") לועדה, ...

10.2 במסגרת גיבוש ההמלצות לפי סעיף קטן 10.1 לעיל יבחנו ויגובשו הדרכים המתאימות לעיגון העקרונות המפורטים בסעיפים 10.3 ו-10.4 להלן במסגרת הפרטת בתי הזיקוק"

בהתאם לכך, גיבשה הרשות טיוטה של הצו המצ"ב, בתאום עם כלל הגורמים הנוגעים לעניין, ואשר אושר, כאמור על ידי ועדת השרים לענייני הפרטה. בהתאם לטיוטת הצו למדינה אינטרסים חיוניים בקשר לחברה כמפורט להלן:

- (1) שמירת אופייה של החברה כחברה ישראלית שמרכז עסקיה וניהולה יהיו בישראל;
- (2) מניעת חשיפה או גילוי של מידע סודי, מטעמים של ביטחון המדינה;
- (3) קידום התחרות ומניעת ריכוזיות במשק הדלק;
- (4) מניעת היווצרות של עמדת השפעה על החברה של גורמים עוינים או של גורמים העלולים לפגוע בביטחון המדינה או בענייני החוץ שלה;
- (5) הבטחת קיומה הרציף של פעילות זיקוק נפט גולמי, ייצור מוצריו ואספקתם בישראל.

הגבלות בהעברת והחזקת האחזקות בחברה

לצורך שמירה על האינטרסים האמורים, הצו מחייב את אישור ראש הממשלה ושר האוצר ("השרים") לאחזקת שליטה בחברה ולהחזקת 24% מכל סוג של אמצעי שליטה בחברה. הצו קובע כי שורה של החלטות השרים ייעשו בהתייעצות עם שר התשתיות הלאומיות. בנוסף, מוסיף וקובע הצו כי תציגנה לאחר מכירת מחצית או יותר ממניות החברה על ידי המדינה, הפעלת סמכויות השרים לפי הצו תהיה טעונה הסכמת שר התשתיות הלאומיות.

עוד קובע הצו שורה של מגבלות על החזקות בחברה, באופן שבעל השליטה או מי שמחזיק 5% או יותר מאמצעי השליטה בחברה לא יהיה אחד מאלה:

- (1) בעל שליטה או מי שמחזיק 5% או יותר מאמצעי השליטה בבז"א;
- (2) בעל שליטה או מי שמחזיק 5% או יותר מאמצעי השליטה בתאגיד המחזיק בתשתית נמלית לייבוא או לייצוא של נפט או מוצרי נפט בישראל;
- (3) מי שמחזיק שליטה או 5% או יותר מאמצעי השליטה באחד מאלה:

א. בחברת פי גלילות מסופי נפט וצינורות בע"מ, במסוף אשדוד של פי גלילות, או במסוף ירושלים של פי גלילות.

ב. בתאגיד שהוא בעל מונופולין, בניפוק בחזרמה או באחסון נפט בישראל, אלא אם כן נתקיים אחד משני תנאים המפורטים בצו.

(4) מי שעוסק בשיווק תזקיקים בתחנות תדלוק בישראל או מתזיק שליטה או מעל 25% מאמצעי שליטה בתאגיד העוסק כאמור, אשר הממונה על ההגבלים העסקיים קבע כי פעילותו היא בעלת פריסה ארצית; ואולם רשאים השרים, בהסכמת שר התשתיות ובהתייעצות עם הממונה על ההגבלים העסקיים להתיר החזקה מעל 25% מאמצעי שליטה בתאגיד האמור של גורם מסוים, בתנאים שיקבעו ולתקופה שלא תעלה על שנה, אם ראו שהחזקותיו כאמור לתקופה ובתנאים שיקבעו לא עלולות לפגוע בצורה משמעותית במצב התחרות במשק הדלק ובלבד שלא יחזיק שליטה בתאגיד האמור.

(5) מדינה עוינת;

(6) אזרח או תושב מדינה עוינת;

(7) תאגיד שנרשם, התאגד או שמרכז עסקיו במדינה עוינת;

(8) תאגיד שהשליטה בו היא בידי אזרח או תושב מדינה עוינת;

כמו כן נקבע כי מבלי לגרוע מהוראות חוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002, בעל שליטה או בעל זיקה בחברה לא יהיה מי שהוא בעל שליטה או זיקה בתאגיד העוסק במכר או שיווק של גז טבעי בישראל.

בנוסף, נקבעו בצו הוראות לענין חובת מכירת אתזקות, שלא קיבלו אישור כנדרש על פיו והוראות נוספות לענין העדר תוקף של הפעלת זכות מכוח החזקות אלה והחזקות, שלא עומדות בדרישות הצו.

כמו כן, נקבעה בצו תוראה לפיה הצעת רכש מלאה (כמשמעותה בחוק החברות) של מניות החברה תהיה טעונה אישור השרים, אשר לא יתנו אישורם במהלך תקופה של שש שנים ממועד הפיכתה לחברה ציבורית.

"ישראליות החברה" ואבטחת מידע

הצו קובע כי החברה תהיה בכל עת חברה מאוגדת ורשומה בישראל, אשר הניהול השוטף ומרכז עסקיה ומשרדה הראשי יהיו בישראל.

הצו כולל, בתאום עם שירות הבטחון הכללי, הוראות לענין שמירת סודיות ואבטחת מידע מילוי הנחיות מקצועיות לענין זה, הגנה על מערכות ממוחשבות חיוניות ורכש תוכנה וחומרה.

נושא "ישראליות החברה" מקבל ביטוי גם בקביעה שרוב הדירקטורים (לרבות יו"ר הדירקטוריון) בחברה צריכים להיות ישראלים ובעלי סיווג בטחוני וכן שורה של נושאי המשרה בחברה (המנהל הכללי, סגניו בתחומי ההנדסה, תפעול ומערכות מידע, יועץ משפטי, ועוד) יהיו בעלי סיווג בטחוני מתאים.

הבטחת קיומה הרציף של פעילות זיקוק נפט גולמי, ייצור מוצריו ואספקתם בישראל

כפי שפורט לעיל, הצו קובע כי אחד האינטרסים החיוניים של המדינה בחברה הינו הבטחת קיומה הרציף של פעילות זיקוק נפט גולמי, ייצור מוצריו ואספקתם בישראל. בהתאם לכך נקבע בצו כי אם תחדל החברה לקיים פעילות או שהשרים סברו שקיים חשש סביר כי החברה תחדל לקיים פעילות חיונית כאמור, ונוכחו השרים שיש הכרח לחבטית

רציפות בפעילות או למנוע שיבוש או הפסקה שלה, רשאים הם להורות לחברה בצו, בהתאם לחליך שנקבע בחוק, להמשיך בפעילות לתקופה ובתנאים שיורו.

בהתאם לחוק, במידה ותחברה לא ממלאת את צו כאמור, רשאים השרים להוציא לחברה צו נוסף ולתת לה הוראות לענין הבטחת אינטרס חיוני זה, ובכלל זה למנות אדם שיופקד על המשך קיום הפעילות. כמו כן, הוספה בצו הוראה כי אם ראה שר התשתיות הלאומיות כי קיים חשש כאמור יודיע לשרים כי לדעתו מתקיימים התנאים לצורך הפעלת סמכות זו.

בצו כולל גם הוראות לענין חובת מסירת מידע על ידי החברה בקשר לכך.

מגבלות שונות על פעילות החברה

עוד יצויין, כי הצו כולל מגבלות שונות על פעילות החברה לרבות בתחום תחנות התדלוק, אשר נקבעו לשם הגנה על אינטרס המדינה בתחרות בתחום זה, על פי דרישת הגורמים המטפלים בהיבטים אלה.

נוסח הצו, המובא לאישור, תואם עם משרד המשפטים, לרבות מחלקת חקיקת המשנה לענין ניסוחו. כמו כן, כדרישת החוק, נערך שימוע לבז"ן, לפני אישור הצו.

בשל לוחות הזמנים הקבועים לביצוע ההפרטה, לפירסום התשקיף בראשית פברואר והצורך לתת גילוי מוקדם למשקיעים, אודה על הבאת הצו לדין ולאישור ועדת הכספים בימים הקרובים.

בכבוד רב,
/c
אילגבאי

העתק: מר אברהם הירשזון, שר האוצר

מר בנימין בן אליעזר, שר התשתיות הלאומיות

מר גבי אשכנזי, מנכ"ל משרד הבטחון

מר תזי קוגלר, מנכ"ל משרד התשתיות הלאומיות

גבי רונית קן, הממונה על הגבלים עסקיים

גבי דוידה לחמן מסר, משנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי פיסקלי)

גבי שלומית ברנע, היועצת המשפטית, משרד ראש הממשלה

מר מאיר שמרה, מנהל יחידת ההפרטה, רשות החברות הממשלתיות

גבי אביטל בירגר, סגנית היועצת המשפטית לרשות החברות הממשלתיות

נצי"מ יהודה טברסקי, משטרת ישראל

מר חיים פרנגנדס, סגן הממונה על התקציבים

מר אוהד מראני, יו"ר דירקטוריון בתי זיקוק לנפט בע"מ

מר ישר בן מרדכי, מנכ"ל בתי זיקוק לנפט בע"מ

שירות הביטחון הכללי

צו החברות הממשלתיות (הכרזה על אינטרסים חיוניים למדינה בחברת בתי זקוק לנפט בע"מ), התשס"ז – 2007

רח. 2006208

בתוקף סמכותנו לפי פרק 2 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה – 1975¹ (להלן - החוק) באישור ועדת השרים, בהתייעצות עם שר התשתיות הלאומיות ועם רשות החברות הממשלתיות ולאחר שנתנו לחברת בתי זקוק לנפט בע"מ (להלן - בז"ן) הזדמנות להשמיע את טענותיה, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת לפי סעיף 21א(א) לחוק יסוד הכנסת², ולפי סעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז – 1977³, אנו מצווים לאמור:

הגדרות	1	בצו זה -
"אחראי על אבטחת מערכות ממוחשבות חיוניות"	כמשמעותו בסעיף 2א לחוק להסדרת הבטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998 ⁴ ;	לחוק להסדרת הבטחון בגופים
"החברה"	חברת בתי זקוק לנפט בע"מ;	
"החזקות חורגות"	החזקת שליטה או אמצעי שליטה ללא אישור כנדרש לפי החוק ובסעיף 3(א) או (ב) או בניגוד לסעיף 3(ז) או (ה);	
"תקניית זכות"	לרבות העברה, הקניית זכות שימוש, שכירות או שעבוד, בין בעסקה רצונית ובין על פי דין, בין במישרין ובין בעקיפין, בין בבת אחת ובין בחלקים, בין בעסקה אחת ובין בסדרת עסקאות;	
"השרים"	ראש הממשלה ושר האוצר;	
"חוק ההגבלים העסקיים"	חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 ⁵	
"זכות בתחנת תדלוק"	לרבות כל אחת מאלה, לבד או ביחד עם אחר: זכות בעלות במקרקעי תחנת תדלוק, זכות מכח הסכם חכירה או שכירות, החזקה במקרקעין כבר רשות, דיירות	

¹ ס"ח התשל"ה, עמ' 132; התשס"ב, עמ' 84, התשס"ג, עמ' 393
² ס"ח התשנ"ח, עמ' 69; התשס"א, עמ' 166
³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226; התשנ"ד, עמ' 348
⁴ ס"ח התשנ"ח, עמ' 348; התשס"ה, עמ' 204
⁵ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128.

מוגנת מכח חוק הגנת הדייר [נוסח משולב], התשל"ב-1972⁶,
 זכות להפעיל את התחנה או להשפיע על הפעלתה, זכות
 לבלעדיות במכירת מוצרי נפט או באספקתם לתחנה, לרבות
 בלעדיות חלקית ולרבות זכות מכח הסכם או הסדר שזו
 תוצאתו בפועל, זכות בנכסי תחנה מכח חוב או פיצוי, לרבות
 זכות מכח שעבוד או מכח פשיטת רגל או פירוק תאגיד, וכל
 זכות כספית אחרת כלפי אדם שהוא בעלי מקרקעין של
 התחנה או שהוא המפעיל את התחנה או כלפי נכסי תחנה,
 וכל זכות אחרת המקנה, במישרין או בעקיפין, השפעה על
 רכישה או מכירה של מוצרי נפט בתחנה;

<p>מידע בדבר שיטות, פעולות ואמצעים הנדרשים לאבטחת מידע מסווג, ולאבטחת מערכות ממוחשבות חיוניות ויישומם, וכל מידע כאמור בדבר סיווג בטחוני והתאמה ביטחונית של עובדים ונותני שירותים לחברה;</p>	<p>"ידע אבטחתי"</p>
<p>מדינה ששר הביטחון קבע, בהודעה לחברה, כי היא מדינה עוינת;</p>	<p>"מדינה עוינת"</p>
<p>מידע המשמש לתפעולה של מערכת ממוחשבת חיונית;</p>	<p>"מידע חיוני"</p>
<p>מידע או נושא שסיווג הביטחוני "שמורי", "סודי" או "סודי ביותר" כפי שסיווג ממונה הביטחון בחברה;</p>	<p>"מידע מסווג" ו - "נושא מסווג"</p>
<p>כמשמעו בחוק החברות;</p>	<p>"מיווג"</p>
<p>ממונה ביטחון, כהגדרתו בחוק להסדרת הבטחון בגופים ציבוריים, התשי"ח - 1998 ושמונה בחברה;</p>	<p>"ממונה ביטחון"</p>
<p>מערכת ממוחשבת של החברה ששירות הביטחון הכללי סיווג כמערכת חיונית;</p>	<p>"מערכת ממוחשבת חיונית"</p>
<p>כהגדרתו בחוק החברות;</p>	<p>"נושא משרה"</p>
<p>בהתאם לאמור בחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב -</p>	<p>"סיווג ביטחוני" ו -</p>

⁶ ס"ח התשל"ב, עמ' 176; התשנ"ט, עמ' 98.
⁷ ס"ח התשס"ב עמ' 179.

2002 ⁷ ;	"התאמה ביטחונית"
לרבות ידע אבטחתי, מידע מסווג, נושא מסווג, מידע חיוני, סיווג ביטחוני והתאמה ביטחונית, פעולות לאבטחת מידע ופעולות לאבטחת מערכת ממוחשבת חיונית;	"ענייני ביטחון"
כהגדרתו בפקודת מס הכנסה ⁸ ;	"פיצול"
כמשמעו בפקודת החברות;	"פירוק מרצון"
פעולות הדרושות לשם מניעת חשיפה או גילוי של מידע מסווג או מידע בנושא מסווג שבידי החברה, לשמירה עליו ולמניעת פגיעה בכל אחד מאלה;	"פעולות לאבטחת מידע"
פעולות הדרושות להגנה על מערכת ממוחשבת חיונית של החברה לשם מניעת שימוש במערכת שלא באופן אליו היא יועדה, לרבות הגנה על מבואות התקשורת ועל בסיסי המידע המשמשים את החברה בייצור תזקיקים, ומידע הנוגע לתפעול ולשליטה על מערכת ממוחשבת חיונית ובסיסי המידע כאמור, ולרבות הגנה על זמינות המערכת כאמור ושלמות ואמינות המידע בה;	"פעולות לאבטחה של מערכת ממוחשבת חיונית"
נציג שירות הביטחון הכללי;	"קצין מוסמך"
כהגדרתן בחוק משק הדלק (קידום התחרות), התשנ"ד- 1994 ⁹ ;	"תחנות תדלוק"

הכרזה על
אינטרסים
חיוניים בחברה 2. למדינה אינטרסים חיוניים בקשר לחברה כמפורט לתלן:

- (1) שמירת אופייה של החברה כחברה ישראלית שמרכז
עסקיה וניהולה יהיו בישראל;
- (2) מניעת חשיפה או גילוי של מידע סודי, מטעמים של
ביטחון המדינה;

⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.
⁹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 270.

- (3) קידום התחרות ומניעת ריכוזיות במשק הדלק ;
- (4) מניעת היווצרות של עמדת השפעה על החברה של גורמים עוינים או של גורמים העלולים לפגוע בבטחון המדינה או ביחסי החוץ שלה ;
- (5) הבטחת קיומה הרציף של פעילות זיקוק נפט גולמי, ייצור מוצריו ואספקתם בישראל.

3. מגבלות על החזקה בשליטה או באמצעי שליטה

(א) לא ירכוש ולא יחזיק אדם שליטה בחברה ללא אישור מראש ובכתב מאת השרים.

(ב) לא יחזיק אדם אמצעי שליטה מסוג מסוים בחברה בשיעור של 24% או יותר בלא אישור בכתב ומראש מאת השרים.

(ג) מי שקיבל אישור להחזקת אמצעי שליטה לפי סעיף קטן (ב), לא רשאי להגדיל את החזקותיו מעבר לשיעור שנקבע באישור או להוסיף לזכויותיו כפי שנקבעו באישור, לרבות בדרך של הסכמים, ובכלל אלה הסכמי הצבעה, אלא לאחר שקיבל אישור נוסף לפי סעיף קטן (ב), ואולם רשאי בעל השליטה, להגדיל את החזקותיו באמצעי שליטה בחברה, בלא אישור נוסף.

(ד) בעל שליטה או מי שמחזיק 5% או יותר מאמצעי השליטה בחברה, לא יהיה אחד מאלה :

(1) בעל שליטה או מי שמחזיק 5% או יותר מאמצעי השליטה בבית זיקוק לנפט - אשדוד בע"מ (להלן - "בז"א");

(2) בעל שליטה או מי שמחזיק 5% או יותר מאמצעי השליטה בתאגיד המחזיק בתשתית נמלית לייבוא או לייצוא של נפט או של מוצרי נפט בישראל, או מי שבידיו, במישרין או בעקיפין, הזכות להפעילה ;

(3) מי שמחזיק שליטה או 5% או יותר מאמצעי השליטה באחד